

รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

วิทยาเขตสุรินทร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
เมื่อวันที่ ๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๔

๑. บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) มีการบริหารหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามองค์ประกอบในการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดขึ้น ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบ ๑๔ ตัวบ่งชี้

ผลการประเมินคุณภาพภายใน ระดับหลักสูตร ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ ในองค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ “หลักสูตรได้มาตรฐาน” และมีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบที่ ๒-๖ อยู่ที่ระดับดี คะแนนเฉลี่ย ๓.๘๙ โดยมีผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐาน มีผลการประเมิน “ผ่าน” (หลักสูตรได้มาตรฐาน)

องค์ประกอบที่ ๒ บัณฑิต มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ “ดี” (คะแนนเฉลี่ย ๓.๔๕)

องค์ประกอบที่ ๓ นิสิต มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ “ดี” (คะแนนเฉลี่ย ๓.๖๗)

องค์ประกอบที่ ๔ อาจารย์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ “ดีมาก” (คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๔)

องค์ประกอบที่ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ “ดีมาก” (คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๕)

องค์ประกอบที่ ๖ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ “ปานกลาง” (คะแนนเฉลี่ย ๓)

๒. รายงานคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

๑) ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(พระครูศรีปัญญาวิกรม,ผศ.ดร.)

๒) ลงชื่อ.....กรรมการ
(พระมหาสุพร รุกขิตธมโม,ผศ.ดร.)

๓) ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ
(ผศ.กิตติศักดิ์ ณ สงขลา)

๓. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พระพุทธศาสนา)	พระอธิการเวียง* กิตติวัฒน์, ผศ.ดร.	-Ph.D.(Pali & Buddhist Studies)	-Banaras Hindu University India	-๒๕๔๙
		-M.A.(Pali Literature)	- Banaras Hindu University India	-๒๕๔๔
		-พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	-๒๕๓๙
รองศาสตราจารย์ (พระพุทธศาสนา)	รศ.ดร.ทวีศักดิ์ ทองทิพย์*	-พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	-๒๕๕๗
		-ศศ.ม.(ภาษาสันสกฤต)	-มหาวิทยาลัยศิลปากร	-๒๕๓๖
		-พธ.บ.(ศาสนา)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	-๒๕๓๔
อาจารย์	ดร.ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม*	-Ph.D.(Buddhist Studies)	-University of Jammu,India	-๒๕๕๖
		-M.Phil (Buddhist Studies)	-University of Delhi,India	-๒๕๕๑
		-M.A.(Buddhist Studies)	-University of Delhi,India	-๒๕๕๐
		-ร.บ.(ทฤษฎีและเทคนิคทาง รัฐศาสตร์)	-มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิ ราช	-๒๕๔๖
		-พธ.บ.(สังคมศึกษา)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	-๒๕๔๖

๔. ผลการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผลการประเมินปีที่ผ่านมา

-

๕. รายงานผลการประเมินคุณภาพระดับหลักสูตร

ตาราง ๑ ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ

องค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ผ่าน/ ไม่ผ่าน	ระบุเหตุผล หากไม่ผ่านเกณฑ์
๑	จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหลักสูตร	✓	
๒	คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	
๓	คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร	✓	
๔	คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ	✓	
๕	คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษ	✓	
๖	คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	✓	
๗	คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)	✓	
๘	อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์	✓	
๙	คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์	✓	
๑๐	การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา	✓	
๑๑	ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการ ค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา	✓	
๑๒	การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	✓	
	สรุปผลการประเมิน	☒ ได้มาตรฐาน	☐ ไม่ได้มาตรฐาน

องค์ประกอบ	เป้าหมาย	คะแนนผล การประเมิน	เหตุผล กรณีได้ตั้งแต่ ๔ คะแนน	บรรลุ/ ไม่บรรลุ
องค์ประกอบที่ ๒ บัณฑิต				
ตัวบ่งชี้ ๒.๑ คุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	๔.๒๕ คะแนน	4.61	เป็นผลคะแนนประเมิน คุณภาพบัณฑิต	บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๒.๒ (ป.โท) ผลงานของนิสิต และผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญา โทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่	ร้อยละ ๓๕	2.29		ไม่บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๒.๒ (ป.เอก) ผลงานของนิสิต และผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญา เอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่	ร้อยละ ๖๕			
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบที่ ๒			3.45	
องค์ประกอบที่ ๓ นิสิต				
ตัวบ่งชี้ ๓.๑ การรับนิสิต	๔ คะแนน	4	มีจำนวนผู้สมัครและเข้า เรียนในหลักสูตรเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง เห็นชัดเป็น รูปธรรมชัดเจน	บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๓.๒ การส่งเสริมและพัฒนา นิสิต	๔ คะแนน	4	ทางหลักสูตรมีการจัดทำ มือศึกษาจริกอารยธรรม พุทธสมัยทวารวดีและ สมัยขอมในพื้นที่อีสานใต้ เพื่อใช้เป็นแบบอย่างใน การจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อใช้เป็นแนว ปฏิบัติสำหรับหลักสูตร อื่นๆ มีผลการดำเนินการ เห็นชัดเป็นรูปธรรม	บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๓.๓ ผลที่เกิดกับนิสิต	๔ คะแนน	3		ไม่บรรลุ
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบที่ ๓			3.67	
องค์ประกอบที่ ๔ อาจารย์				

องค์ประกอบ	เป้าหมาย	คะแนนผลการประเมิน	เหตุผล กรณีได้ตั้งแต่ ๔ คะแนน	บรรลุ/ ไม่บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๔.๑ การบริหารและพัฒนาอาจารย์	๔ คะแนน	4	มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นและมีการตีพิมพ์บทความวิชาการและบทความวิจัยในวารสารที่อยู่ในฐาน TCI ฐาน ๑ และฐาน ๒ ตลอดถึงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๔.๒ คุณภาพอาจารย์	๔ คะแนน	4.72		บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๔.๓ ผลที่เกิดกับอาจารย์	๔ คะแนน	4		บรรลุ
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบที่ ๔			4.24	
องค์ประกอบที่ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน				
ตัวบ่งชี้ ๕.๑ สาระของรายวิชาในหลักสูตร	๔ คะแนน	4	มีการปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบระยะเวลาที่	บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๕.๒ การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	๔ คะแนน	4	มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีผลการดำเนินการเห็นชัดเป็นรูปธรรมชัดเจน	บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๕.๓ การประเมินผู้เรียน	๔ คะแนน	4	มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีผลการดำเนินการเห็นชัดเป็นรูปธรรมชัดเจน	บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๕.๔ ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ร้อยละ ๑๐๐	5	มีสิ่งที่ต้องดำเนินการ ๑๑ ข้อ สามารถดำเนินการได้ทุกข้อ	บรรลุ
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบที่ ๕			4.25	
องค์ประกอบที่ ๖ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้				
ตัวบ่งชี้ ๖.๑ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	๔ คะแนน	3		บรรลุ
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบที่ ๖			3	
คะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ			3.89	บรรลุ ๑๐

ตาราง ๒ ผลการประเมินตนเองตามองค์ประกอบคุณภาพ

องค์ประกอบ	คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบ					ผลการประเมิน
	จำนวน ตบช.	ปัจจัย นำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ ผลกระทบ	คะแนน เฉลี่ย	
						๐.๐๑-๒.๐๐ คุณภาพน้อย ๒.๐๑-๓.๐๐ คุณภาพปานกลาง ๓.๐๑-๔.๐๐ คุณภาพดี ๔.๐๑-๕.๐๐ คุณภาพดีมาก
องค์ประกอบที่ ๑	ผ่านการประเมิน					หลักสูตรได้มาตรฐาน
องค์ประกอบที่ ๒	๒			(2.1) 4.61, (2.2) 2.29	3.45	ระดับคุณภาพดี
องค์ประกอบที่ ๓	๓	(3.1) 4, (3.2) 4, (3.3) 3			3.67	ระดับคุณภาพดี
องค์ประกอบที่ ๔	๓	(4.1) 4, (4.3) 4, (4.2) 4.72			4.24	ระดับคุณภาพดีมาก
องค์ประกอบที่ ๕	๔	(5.1) 4	(5.2) 4, (5.3) 4, (5.4) 5		4.25	ระดับคุณภาพดีมาก
องค์ประกอบที่ ๖	๑		(6.1) 3		3	ระดับคุณภาพปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย		3.96	4.00	3.45	3.89	ระดับคุณภาพดี

๖. จุดเด่นและแนวทางเสริม / จุดที่ควรพัฒนาและแนวทางปรับปรุง

๑) องค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐาน

- จุดเด่น

หลักสูตรมีการกำกับมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งยังสามารถประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายทางวิชาการที่สามารถรองรับการเปิดสอนในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาเอก

- แนวทางเสริม

-

- จุดที่ควรพัฒนา

-

- แนวทางปรับปรุง

การส่งเสริมให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตรได้สร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง และสร้างระบบกลไกในการสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในทุกมิติ เฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งทุนสำหรับการตีพิมพ์/นำเสนอผลงานทางวิชาการ

๒) องค์ประกอบที่ ๒ บัณฑิต

- จุดเด่น

มีบัณฑิตที่มีคุณภาพซึ่งจะเห็นได้จากการผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งมีผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ระดับดีมาก (๔.๖๑)

- แนวทางเสริม

หลักสูตรฯ ควรสังเคราะห์และศึกษา กระบวนการในการบริหารหลักสูตร เพื่อจัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ดี หรือ เป็นแนวทางในการพัฒนาบัณฑิตของหลักสูตรอื่นๆต่อไป

- จุดที่ควรพัฒนา

-

- แนวทางปรับปรุง

-

๓) องค์ประกอบที่ ๓ นิสิต

- จุดเด่น

-

- แนวทางเสริม

-

- จุดที่ควรพัฒนา

การพัฒนาศักยภาพนิสิตและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

- แนวทางปรับปรุง

การพัฒนาศักยภาพนิสิตและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลการดำเนินการเป็นระยะ เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลไปพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการให้เหมาะสมและมีผลการดำเนินการเห็นชัดเป็นรูปธรรม

๔) องค์ประกอบที่ ๔ อาจารย์

- จุดเด่น

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีความตื่นตัวและมีความกระตือรือร้นในการวิจัยและพัฒนาผลงานวิชาการซึ่งเห็นได้ชัดจากผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

- แนวทางเสริม

ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมและพัฒนาให้ความรู้หรือถ่ายทอดไปสู่นิสิตในหลักสูตร

- จุดที่ควรพัฒนา

ควรมีการจัดทำเป็นโมเดลหรือรูปแบบในการส่งเสริมพัฒนาอาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและการส่งเสริมคณาจารย์ในหลักสูตรอื่นๆต่อไป

- แนวทางปรับปรุง

-

๕) องค์ประกอบที่ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน

- จุดเด่น

หลักสูตรมีการดำเนินการในการพัฒนากระบวนการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และมีผลปรากฏอย่างชัดเจน

- แนวทางเสริม

-

- จุดที่ควรพัฒนา

การประเมินและติดตามผลเรียนรู้และผลการสอน เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินผล การเรียนรู้ของนิสิตและผลการสอนมาพัฒนาเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ หรือ

ในการพัฒนาหลักสูตรฯ และการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบใหม่เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมาย และขยาย แผนการรับสมัครนิสิตต่ออาจารย์ให้เหมาะสมในโอกาสต่อไป

- แนวทางปรับปรุง

พัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นปัจจุบัน ซึ่งอาจจะเป็น หลักสูตรระยะสั้น หรือ หลักสูตรฯ ปริญญาโท ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๖) องค์ประกอบที่ ๖ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- จุดเด่น

หลักสูตรฯ เห็นความสำคัญของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับนิสิต ซึ่งได้มีการเสนอผู้บริหาร และจัดทำแผน ในการจัดหา และจัดซื้อจัดจ้าง

- แนวทางเสริม

หลักสูตรฯ ควรมีวิธีที่จะทำให้หลักสูตรได้สิ่งสนับสนุนในการเรียนรู้ ที่เหมาะสม สำหรับนิสิตในหลักสูตรได้ ใช้ในการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้า โดยผ่านช่องทางที่หลากหลาย และควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- จุดที่ควรพัฒนา

เรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

- แนวทางปรับปรุง

เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 หรือ ในสถานการณ์ปกติ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการ เรียนรู้ทั้งสำหรับผู้เรียนและผู้สอนและเป็นช่องทางในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน หากการดำเนินการเดิมยังไม่สามารถ แก้ปัญหาได้ ทางหลักสูตรฯ ควรเสนอหาแนวทางในการพัฒนาเครือข่ายการให้บริการอื่นๆ หรือด้วยวิธีการอื่นๆ ซึ่ง จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้แก่นิสิต และคณาจารย์ ทั้งในระดับหลักสูตร และยังเป็น ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในเชิงของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ฐานข้อมูล ข้อมูลดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ หรือการเผยแพร่ รูปแบบผลงานวิชาการ อื่นๆ ในอนาคตต่อไป